

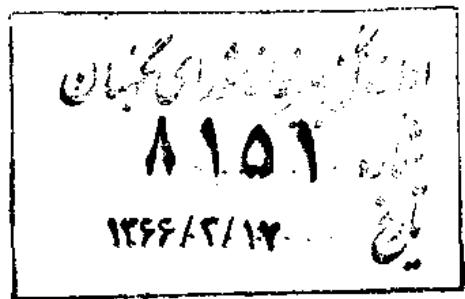
جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۷۳۹

تاریخ ۲۱ مرداد

بعضی

شورای محترم نگهبان

طرح بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران که در جلسه
علنی روز یکشنبه ۱۳۶۶/۲/۱۳ مجلس شورای اسلامی با اصلاحاتی به
تصویب رسیده است دراجرای اصل نود و چهارم قانون اساسی برای
رسیدگی و اظهار نظر آن شورای محترم به پیوست ارسال میشود . ع

رئیس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی

۱۱۵۱
اکبر هاشمی رفسنجانی
۱۳۶۶/۲/۱۳

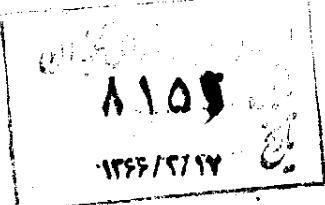
جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۹۷۰۳۴۷

تاریخ ۱۳۹۷/۰۲/۰۵

پیوست

بخش

طرح قانونی بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران

فصل اول – اهداف و ضوابط کلی بخش تعاونی

ماده ۱ – اهداف بخش تعاونی عبارتست از .

۱ – ایجاد و تامین شرایط و امکانات کاربرای همه بمنظور رسیدن به اشتغال کامل .

۲ – قراردادن وسائل کار در اختیار کسانی که قادر بگارند ولی وسائل کار ندارند .

۳ – پیشگیری از تمرکز و تداول ثروت در دست افراد و گروههای خاص جهت تحقق عدالت اجتماعی .

۴ – جلوگیری از کارفرمای مطلق شدن دولت .

۵ – قرارگرفتن مدیریت و سرمایه و منافع حاصله در اختیار نیروی کار و تشویق بهره‌برداری مستقیم از حاصل کار خود .

۶ – پیشگیری از انحصار ، احتکار ، تورم و اضرار به غیر .

۷ – توسعه و تحکیم مشارکت و تعاون عمومی بین همه مردم .

تبصره – اهداف مذکور این ماده باید با رعایت ضرورت‌های حاکم بر برنامه‌بازی عمومی اقتصاد کشور در هر یک از مراحل رشد عملی شود .

ماده ۲ – شرکتها و موسساتی که براساس عقد تعاون با رعایت مقررات این قانون تشکیل و به ثبت برسند ، تعاونی شناخته می‌شوند .

ماده ۳ – دولت موظف است با رعایت این قانون و در حد مقررات بگونه ایکه زمینه اداره یا دخالت در اداره تعاونیها یا کارفرمای مطلق شدن دولت فراهم نماید با بخش تعاونی همکاری نموده و امکانات و تسهیلات لازم را با هماهنگی دستگاه ذیربط در اختیار آنها قرار دهد .

ماده ۴ – دولت و کلیه سازمانهای وابسته موظفند در اجرای طرحها و هر روزه‌های خود در شرایط مساوی اولویت را به بخش تعاونی بدهند .

ماده ۵ – اساسنامه هر یک از تعاونیها باید با رعایت مقررات این قانون شامل نکات زیر باشد .

نام باقید کلمه تعاونی ، هدف ، موضوع ، نوع ، حوزه عملیات ، مدت ، نوع عقد (عقد تعاون) ، مراکز اصلی ، عملیات و نشانی ، میزان سرمایه ، مقررات مربوط به عضو ، ارکان ، مقررات مالی و کار ، انحلال و تصفیه .

تعاوین

تبصره - تابعیت تعاوینها باید ایرانی باشد.

ماده ۶ - حداقل و حداکثر تعداد عضو در تعاوینها به نسبت سرمایه و فرصت اشتغال و نوع فعالیت و رعایت اصل عدم تمرکز و تداول ثروت بوسیله آئین نامه‌ای تعیین می‌شود که به پیشنهاد شورای هماهنگی تعاوین بتصویب هیات وزیران میرسدولی در هر صورت تعداد اعضاء باید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۷ - شرکتها و موسسات و اتحادیه‌های تعویٽ دارای شخصیت حقوقی مستقل می‌باشند.

فصل دوم - عضو

ماده ۸ - عضو در شرکتها و موسسات تعویٽ شخصی است جیقی که واجد شرایط مندرج در این قانون بوده و ملزم به اهداف بخش تعویٽ و اساسنامه قانونی آن تعویٽ باشد.

تبصره ۱ - در تعاوینها تولید عضو باید در تعویٽ بکار اشتغال داشته باشد.

تبصره ۲ - در تعاوینها چند منظوره‌ای (تولید، توزیع)، (تولید، خدمات)، (تولید، خدمات، توزیع) در صورتی که عضویت برای همه آزاد باشد، داشتن عضو غیر شاغل مجاز است، اما هیات مدیره و مدیر عامل باید از میان اعضاء شاغل انتخاب گردد.

ماده ۹ - شرایط عضویت در تعاوینها عبارتست از:

۱- تابعیت جمهوری اسلامی ایران.

۲- عدم ممنوعیت قانونی و حجر و ورشکستگی به تقصیر.

۳- عدم سابقه ارتشه - اختلاس و کلاهبرداری.

۴- درخواست کتبی عضویت و تعهد رعایت مقررات اساسنامه تعویٽ.

۵- عدم عضویت در تعویٽ مشابه (تولید یا توزیع یا خدمات).

ماده ۱۰ - اعضاء در کلیه امور تعاوین طبق اساسنامه حق نظارت دارند.

ماده ۱۱ - کلیه اعضاء مکلفند وظایف و مسؤولیت‌هایی که در حدود قوانین و مقررات تعهدکرده‌اند عمل کنند.

ماده ۱۲ - خروج عضو از تعویٽ اختیاریست و نمیتوان آن را منع کرد.

تبصره ۱ - اعضاء متخصص تعاوینها تولید حداقل شش ماه قبل از استعفا باید مراتب را کتبی به اطلاع تعاوین برسانند.

تبصره ۲ - در صورتیکه خروج عضو موجب ضرری برای تعویٽ باشد، وی ملزم به جبران است.

ماده ۱۳ - در موارد زیر عضو از تعویٽ اخراج می‌شود.

۱- از دست دادن هر یک از شرایط عضویت مقرر در این قانون.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۷۴۵
تاریخ ۲۱ آذر ۱۳۹۰
پیوست

- ۳ -

بخش

۲- عدم رعایت مقررات اساسنامه و سایر تعهدات قانونی پس ازدواختارکتبی توسط هیات مدیره به مغایله ۱۵ روز و گذشتن ۱۵ روز از تاریخ اخطار دوم با تصویب مجمع عمومی فوق العاده .

۳- ارتکاب اعمالی که موجب زیان مادی تعاونی شود و وی نتواند ظرف مدت بیک سال آن را جبران نماید یا اعمالی که به حیثیت و اعتبار تعاونی لطمہوار دکنندیا با تعاونی رقابتی ناسالم بنماید .

تبصره - تشخیص موارد فوق بنایه پیشنهادهای از مدیران و تصویب مجمع عمومی خواهد بود .

ماده ۱۴ - در صورت فوت عضور شموی که اجدشاپ و ملتزم به رعایت مقررات تعاونی باشد، عضو تعاونی شناخته شده و در صورت تعدد بایستی مابهال تفاوت افزایش سهم ناشی از تعدد خود را به تعاونی بپردازند. اما اگر کتاب الاعلام نماینده که مایل به ادامه عضویت در تعاونی نیستند و یا هیچ کدام اجاد شرایط نباشد، عضویت لغو می گردد .

تبصره - اگر تعداد رئیسه بیش از از رفیقت تعاونی باشد، یک یا چند نفر به تعداد مورد نیاز تعاونی با تافق سایر رؤسای عضو تعاونی شناخته می شوند .

ماده ۱۵ - در صورت لغو عضویت به سبب فوت، استغفار، انحلال، اخراج، طبق اساسنامه و قرارداد منعقده سهم و کلیه حقوق و مطالبات عضو به قیمت روز تقویم و به دیون تعاونی تبدیل می شود که پس از کسر دیون وی به تعاونی، به او یا ورثه اش برداخت خواهد شد .

تبصره - در صورتی که ورثه تقاضا نماید که سهم عضو متوفی از عین اموال تعاونی پرداخت شود و تراضی یا مصالحه ممکن نباشد چنانچه عین قابل واگذاری بوده و موجب اخلال و ضرر فاحش به اعضاء و تعاونی نگردد آن قسمت از مطالبات تسلیم ورثه می گردد .

فصل سوم - سرمایه

ماده ۱۶- سرمایه تعاونی اموال و دارائیهای است که برای تاسیس موسسه یا شرکت تعاونی یا افزایش سرمایه قبلی در اختیار آن قرار می گیرد .

ماده ۱۷- در شرکتهای تعاونی تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه بوسیله اعضاء در اختیار شرکت تعاونی قرار می گیرد و وزارت توانها و سازمانها و شرکت های دولتی و وابسته دولت و تحت پوشش دولت و یا بانکها و شهرداریها و شوراهای اسلامی کشوری و بنیاد مستضعفان

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۷۱۰۹
تاریخ ۲۰ اکتبر ۱۳۹۰
پیوست

- ۴ -

مبحث

وسایرنهادهای عمومی می‌توانند جهت کمک در تامین یا افزایش سرمایه شرکتهای تعاونی مشارکت نموده و یا اقدام به انعقاد سایر عقود شرعیه نمایند.

ماده ۱۸ – در موسسات تعاونی تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه بوسیله وزارت خانه‌ها و سازمانها و شرکتهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت و بانکها و شهرداریها و شوراهای اسلامی کشوری و بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی و موقوفات (با رعایت مقررات مربوط به خود) به شکل حبس تامین می‌گردد. استفاده موسسه تعاونی از سرمایه‌های عمومی مشروط بر رعایت این قانون و اساسنامه موسسه و مقررات دیگر خواهد بود که در صورت تخلف موسسه تعاونی از مقررات مذبور می‌تواند آنرا مسترد نماید. تبصره – تمام یا بخشی از سرمایه‌های عمومی موسسه تعاونی با تقاضای هیات مدیره و موافقت بخش عمومی صاحب سرمایه می‌تواند به موسسه تعاونی منتقل گردد.

ماده ۱۹ – دولت می‌تواند بارعایت اصول چهل و سوم و چهل و چهارم قانون اساسی، واحدهای صنعتی یا کشاورزی یا خدماتی و امثال آن را که از اموال عمومی است و در اختیار دارد در اختیار شرکتها و موسسات بخش تعاونی قرار دهد بصورت زیر.

۱ – واحدهای مذکور را بصورت حبس موقت یا مادام که تعاونی بصورت قانونی وجود داشته باشد، در اختیار تعاونی قرار دهد و تعاونی مالک منافع آن می‌باشد.

۲ – در صورتی که واحدهای مذکور کارکنان واجد شرایط داشته باشند، در عضویت آن تعاونی اولویت خواهند داشت.

۳ – دولت می‌تواند طبق قرارداد باستهلاک یا بازسازی یا نگهداری یا توسعه واحد مذبور سالانه مبلغی نقد و یا کالا دریافت نماید.

۴ – دولت می‌تواند در اینگونه تعاونیها قیمت‌گذاری و برنامه‌ریزی تولید یا توزیع و کیفیت خدمات را بنایه مصلحت عمومی تعیین و نظارت نماید.

۵ – صلاحیت داوطلبان عضویت هیات مدیره و مدیر عامل و بازرسان این تعاونیها باید به تایید دستگاه حبس کننده برسد.

ماده ۲۰ – در استفاده از وام و کمکهای مالی دولتی اولویت باموسسات و شرکتهای تعاونی است که از بانک‌ها طبق قانون عملیات بانکی بدون بهره وام دریافت نکرده باشند.

ماده ۲۱ – سهم اعضاء در تامین سرمایه شرکتهای تعاونی بر این راست مگر مجمع عمومی تصویب نماید که اعضاء سهم بیشتری تا دیه نمایند که در این صورت حداقل و حد اکثر سهمها باید در حدودی باشد که شرایط عالی تعاون مناسب با نوع و تعداد اعضاء تعاونیها تعیین مینماید.

ماده ۲۲ – هر تعاونی وقتی ثبت و تشکیل می‌شود که حداقل یک سوم سرمایه آن تا دیه

مبحث

و در صورتیکه بصورت مالی و جنسی باشد تقویم و تسلیم شده باشد .
تبصره - اعضاء تعاوینی مکلفند مبلغ پرداخت نشده سهم خود را ظرف مدت مقرر در اساسنامه تادیه نمایند .

ماده ۲۳ - عضویاً اعضای تعاوینی میتوانند بارعايت این قانون سهم خود را به فرد یا افراد واجد شرایط عضویت جدید یا بطور مشاع به بقیه اعضاء (در صورتیکه کمتر از هشت نفر نباشند) واگذار نمایند .

تبصره - حق اولویت در این واگذاری با خود تعاوینی یا اعضا آن خواهد بود .

ماده ۲۴ - مسؤولیت مالی اعضاء و صاحبان سرمایه در شرکتها و موسسات تعاوینی محدود به میزان سهم آنان و برابر می باشد مگر آنکه در قرارداد ترتیب دیگری شرط شده باشد .

ماده ۲۵ - دولت موظف است جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ شرایط و امکانات لازم را برای تشکیل و تقویت تعاوینها درجهت تأمین مقاصد مذکور در این بند فراهم آورد .

تبصره ۱ - بمنظور فوق دولت میتواند با استفاده از منابع بودجه ای یا منابع بانکی یا تضمین دولت ، وام بدون بهره در اختیار تعاوینی قرار دهد و اموال منقول و یا غیر منقول و سایل و امکانات لازم را به قیمت عادله بطور نقد یا اقساط برای تشکیل و تقویت تعاوینها بدانها بفروشد و یا به آنها اجاره دهد و یا اقدام به عقد اجاره بشرط تملیک بنماید یا استفاده از موارد مذکور در اصل ۴۵ را به آنان واگذار کند یا شرکتها و موسسات دولتی و یا وابسته بدولت و بانکها و مصادره و ملی شده را بارعايت اصل ۴۴ قانون اساسی به شرکت یا موسسه تعاوینی تبدیل نماید .

تبصره ۲ - بانکها موظفاند جهت سرمایه گذاری و یا افزایش سرمایه تعاوینها و یا تقویت آنها وام و سایر تسهیلات اعطائی را در اختیار آنان قرار دهند و می توانند قرارداد نمایند که سرمایه هایی که از محل وام و سایر تسهیلات اعطائی تأمین می شود بعنوان ضمانت و یا وثیقه و یا رهن در نزد بانک باشد و یا در صورتیکه تعاوینی قادر به باز پرداخت وام نباشد بانک مطالبات خود را از طریق فروش اموال تعاوینی تسویه نماید که در خرید این گونه اموال تعاوینهای دیگر اولویت دارد .

تبصره ۳ - دولت می تواند در ضمن موارد فوق الذکر شرط ضمن عقد نماید که تعاوینی ملزم به رعایت سیاستها و برنامه های دولت و تأمین نیازهای عمومی و تثبت قیمتها باشد .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره
تاریخ
پیوست

- ۶ -

مبحث

فصل چهارم - حساب سودوزیان و تقسیم سود و سایر مقررات مالی

- ماده ۲۶ - سود خالص شرکتها ، موسسات و اتحادیه‌های تعاونی در هرسال مالی بترتیب زیر تقسیم می‌شود .
- ۱ - از حداقل پنج درصد (۵٪) به بالا با تصویب مجمع عمومی بعنوان ذخیره تعاونی به حساب ذخیره قانونی منظور می‌شود .
  - تبصره ۱ - ذخیره قانونی تازمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان یک‌چهارم معدل سرمایه سه‌سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی است .
  - تبصره ۲ - تعاونیها می‌توانند تا حداقل یک‌دوم ذخیره قانونی را جهت افزایش سرمایه خود بکار ببرند .
  - ۲ - حداقل پنج درصد از سود خالص بعنوان اندوخته احتیاطی به پیشنهادهای مدیره و تصویب مجمع عمومی به حساب مربوط منظور می‌گردد و نحوه مصرف آن با تصویب مجمع عمومی است .
  - ۳ - در صدی از سود جهت پاداش به اعضاء ، کارکنان ، مدیران و بازسازان به پیشنهاد هیأت مدیره و تصویب مجمع عمومی تخصیص داده می‌شود .
  - ۴ - پس از کسر وجهه فوق باقیمانده سود خالص به نسبت سهم صاحبان آن تقسیم می‌گردد .

فصل پنجم - انواع تعاونیها

- ماده ۲۷ - تعاونیهای موضوع این قانون به سه رشته تولید و توزیع و خدمات تقسیم می‌شوند .
- ماده ۲۸ - تعاونیهای تولید شامل شرکتها و موسسات تعاونی است که در امور مربوط به کشاورزی ، دامداری ، دامبروری ، پرورش و صید ماهی ، شیلات ، صنعت ، معدن ، عمران شهری و روستائی و عشاپری و نظایر اینها فعالیت مینمایند .
- تبصره - تعاونیهای تولید در کلیه اولویتها و حمایتهای مربوط به تعاونیها حق تقدیم دارند .
- ماده ۲۹ - تعاونیهای توزیع عبارتند از موسسات و شرکتهایی که نیاز مشاغل تولیدی و یا مصرف کنندگان را در چهارچوب مصالح عمومی و بمنظور کاهش هزینه‌ها و قیمت‌ها نامیں مینمایند .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره .....
تاریخ .....
پیوست .....

- ۷ -

بیان

تبصره - تعاونیهای توزیع مربوط به تامین کالا و مسکن و سایر بیازمندیهای روستائیان و عشایر و کارگران و کارمندان از نظر گرفتن سهمیه کالا و حمایتهای دولتی و بانکی و سایر حمایتهای مربوط به امور تهیه و توزیع اولویت دارند .

ماده ۳۵ - تعاونیهای خدمات شامل شرکتها و موسسات تعاونی است که به فعالیتهای تولیدی ، توزیعی ، فرهنگی ، آموزشی ، بهداشتی و درمانی ، رفاهی و سایر امور اجتماعی ارائه خدمت میکنند .

تبصره - تعاونیهای خدمات تولیدی از جهت حمایتهای دولتی و بانکها و سایر حمایتها اولویت دارند .

ماده ۳۱ - شرکتها و موسسات دولتی و وابسته به دولت و تعاونیها موظف انسد در معاملات خود به تعاونیها اولویت دهند .

تبصره - تعاونیهای موضوع این قانون بارعایت قوانین و مقررات میتوانند به امر صادرات و واردات در موضوع فعالیت خود بپردازنند .

فصل ششم - ارکان تعاونیها

ماده ۳۲ - شرکتها و موسسات تعاونی برای اداره امور خودداری ارکان زیر میباشد .

۱ - مجمع عمومی .

۲ - هیأت مدیره .

۳ - بازرگانی

بخش اول - مجمع عمومی

ماده ۳۳ - مجمع عمومی که براساس این قانون بالاترین مرجع اتخاذ تعیین و نظارت در امور شرکتها ، موسسات تعاونی میباشد ، از اجتماع اعضای تعاونی یا نمایندگان نام الاختیار آنها بصورت عادی و فوق العاده تشکیل میشود و هر عضو بدون درنظر گرفتن میزان سهم فقط دارای یک رای است .

تبصره ۱ - در شرکتها و موسسات تعاونی هریک از دستگاهها و شرکتهای دولتی ، بانکها ، شوراهای اسلامی کشوری و سازمانهای عمومی که در تعاونی مشارکت یا سرمایه‌گذاری کرده اند میتوانند نماینده ای برای نظارت و بازرگانی در تعاونی و شرکت در جلسات مجمع عمومی و هیأت مدیره داشته باشند .

تبصره ۲ - انحلال ، ادغام یا تغییر مواردی از اساسنامه تعاونی که مغایر شروط و

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره
تاریخ
پیوست

- ۸ -

متن

- قراردادهای منعقده با متابع تامین کننده اعتبار و گذاری و امکانات مختلف و سرمایه‌گذاری و مشارکت باشد موکول به موافقت مراجع مذکور خواهد بود.
- ماده ۳۴ - مجمع موسس عبارتست از عده‌ای از افراد واجد شرایط عضویت در تعاوی مربوط که اقدام به تاسیس تعاوی کرده‌اند.
- ماده ۳۵ - وظایف مجمع موسس عبارتست از:
- ۱ - تهییه و پیشنهاد اساسنامه طبق قانون و مقررات.
  - ۲ - دعوت به عضویت افراد واجد شرایط.
- ۳ - تشکیل اولین مجمع عمومی جهت تصویب و ثبت اساسنامه و تعیین هیات مدیره و سایر وظایف مجمع عمومی.
- تبصره ۱ - پس از تشکیل اولین جلسه رسمی مجمع عمومی و تعیین هیات مدیره، وظایف هیات موسس خاتمه می‌یابد.
- تبصره ۲ - اعضائی که با مصوبه اولین جلسه مجمع عمومی عادی در مورد اساسنامه موافقت نداشته باشند میتوانند در همان جلسه تقاضای عضویت خود را پس بگیرند.
- تبصره ۳ - تصویب اساسنامه تعاوی با حداقل دو سوم اعضاء اولین مجمع عمومی عادی می‌باشد.
- ماده ۳۶ - مجمع عمومی عادی حداقل سالی یکبار پس از پایان سال مالی جهت انجام وظایف قانونی خود تشکیل می‌شود.
- ماده ۳۷ - وظایف و اختیارات مجمع عمومی عادی بشرح زیر است.
- ۱ - انتخاب هیات مدیره و بازرس یا بازرسان برای مدت دو سال.
  - ۲ - رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان و سایر گزارش‌های مالی هیات مدیره.
  - ۳ - تعیین خط مشی و برنامه تعاوی و تصویب بودجه جاری و سرمایه‌گذاری و اعتبارات و امکانات درخواستی و سایر عملیات مالی به پیشنهاد هیات مدیره.
  - ۴ - اتخاذ تصمیم نسبت به افزایش و یا کاهش سرمایه در حدود قوانین و مقررات.
  - ۵ - اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.
  - ۶ - تصویب مقررات و دستورالعمل‌های داخلی تعاوی.
  - ۷ - سایر وظایفی که قوانین و مقررات بر عهده مجمع عمومی قرار می‌دهد.
- ماده ۳۸ - مجمع عمومی فوق العاده بمنظور تغییر مواد در اساسنامه (در حدود

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره .....
تاریخ .....
پوست .....

- ۹ -

بعضی

این قانون) . تصمیم‌گیری نسبت به عزل یا قبول استعفای هیات مدیره و انحلال یا ادغام تعاونی تشکیل می‌گردد .

تبصره ۱ - مجمع عمومی فوق العاده بنا به تقاضای کتنی حداقل یک سوم اعضاء تعاونی و یا اکثریت مطلق اعضاء هیات مدیره و یا بازارسی یا بازارسی باحضور حداقل دو سوم اعضاء کل مجمع تشکیل دهد ، در تعاوینیهای بیش از پانصد نفر در صورتی که با اول باد سوم اعضاء تشکیل نشود ، با دوم بانصف بعلاوه یک رسمیت خواهد داشت .

تبصره ۲ - در صورتیکه هیات مدیره ظرف مدت حد اکثر یکماه نسبت به تشکیل مجمع عمومی اقدام ننماید ، مرجع ذیربخط تعاونی اقدام به تشکیل مجمع عمومی می‌نماید .

بخش دوم - هیات مدیره

ماده ۲۹ - اداره امور تعاونی طبق اساسنامه بر عهده هیات مدیره ای مرکب از حداقل ۳ نفر و حد اکثر ۷ نفر عضو اصلی و تا یک سوم اعضاء اصلی ، اعضاء علی البدل میباشد ولی برای تعاوینیهای بزرگ در مقابل افزایش هر چهار صندوق فریبکنفرمیتواند بهم اعضاء اصلی هیات مدیره و یک نفر باید مشروط برآنکه تعداد از پانزده نفر بیشتر نشود که برای مدت دو سال و با رای مخفی انتخاب میشوند . اخذ رای برای انتخاب اعضاء اصلی و علی البدل در یک نوبت بعمل می‌آید حائزین اکثریت بعداز اعضاء اصلی بترتیب اعضاء علی البدل شناخته میشوند و انتخاب مجدد هر یک از اعضاء اصلی و علی البدل بلا مانع است .

تبصره ۱ - انتخاب اعضاء هیات مدیره و علی البدل بالاکثریت مطلق آراء مجمع عمومی بوده و در صورتیکه در دوره اول رای گیری تمام یا بعضی از داوطلبان حائز اکثریت مطلق نگردند بللافاصله از بین دارندگان بیشترین آراء به تعداد دو برابر مورد نیاز برای تکمیل هیات مدیره و علی البدل بالاکثریت نسبی رای گیری بعمل می‌آید .

تبصره ۲ - هیات مدیره در اولین جلسه از میان خود یکنفر را بعنوان رئیس هیات مدیره و یکنفر را بعنوان نایب رئیس و یک یا دو نفر را بعنوان منشی انتخاب میکند .

تبصره ۳ - در صورت استعفاء ، فوت ، ممنوعیت قانونی و یا غیبت غیر موجه مکرر (به نحوی که در اساسنامه تعیین می‌شود) هیات مدیره یکی از اعضاء علی البدل را بترتیب اولویت از لحاظ آراء برای بقیه مدت مقرره جانشینی وی در جلسات هیات مدیره دعوت مینماید .

تبصره ۴ - خدمات هیات مدیره در ازاء عضویت هیات مدیره تعاونی بلا عوض است ولی هزینه اجرای مأموریتهایی که از طرف تعاونی در حدود بودجه مصوب مجمع عمومی به آنان ارجاع می‌شود قابل پرداخت است و مجمع میتواند مبلغی از سود خالص را بعنوان

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره
تاریخ
پیوست

- ۱۰ -

بیانی

پاداش به آنان بپردازد.

ماده ۴۵ - وظایف و اختیارات هیات مدیره بشرح زیر میباشد.

۱ - دعوت مجمع عمومی (عادی - فوق العاده) .

۲ - اجرای اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات مربوط .

۳ - نصب و عزل و قبول استعفای مدیرعامل و ناظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیرعامل به مجمع عمومی .

۴ - قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهم اعضاء به یکدیگر و قبول استعفای هر یک از اعضاء هیات مدیره .

۵ - ناظارت بر مخارج جاری تعاونی و رسیدگی به حسابها و ادائمه بازرس یا بازرسان و تسلیم به موقع گزارش مالی و ترازنامه تعاونی به مجمع عمومی .

۶ - تهیه و تنظیم طرحها و برنامه ها و بودجه و سایر پیشنهادات و ارائه آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم .

۷ - تعیین نماینده از بین اعضای تعاونی برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها ، موسسات و اتحادیه های که تعاونی در آنها مشارکت دارد .

۸ - تهیه و تنظیم دستورالعمل های داخلی تعاونی و تقدیم آن به مجمع عمومی برای تصویب .

۹ - تعیین نماینده یا وکیل در دادگاه ها و مراجع قانونی و سایر سازمانها با حق توکیل غیر .

۱۰ - تعیین و معرفی صاحبان امضاء مجاز (یک یا دو نفر از اعضاء هیات مدیره با تفاوت مدیرعامل) برای قراردادها و اسناد تعهد آور تعاونی .

تبصره - هیات مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام میدهد و هیچ کجا از اعضای هیات مدیره حق ندارد از اختیارات هیات ، منفردا استفاده کنند مگر در موارد خاص و با داشتن وکالت و یا نماینده کنی از طرف هیات مدیره . اما هیات مدیره میتواند قسمتی از اختیارات خود را با اکثریت سه چهارم آراء به مدیرعامل تفویض نماید .

ماده ۴۱ - هیات مدیره و مدیرعامل و بازرسان علاوه بر داشتن شرایط عفو باید واجد شرایط زیر باشند .

۱ - اطلاعات یا تجربه لازم برای انجام وظایف مناسب با آن تعاونی .

۲ - ایمان و تعهد والتزام عملی به اسلام . (در تعاوینیهای متعدد از اقلیت های دینی شناخته شده در قانون اساسی تعهد عملی به دین خود)

۳ - عدم سوء سابقه مالی و یا محکومیت در دادگاه های اجرای اصل ۴۹

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره
تاریخ
پیوست

- ۱۱ -

بخش

قانون اساسی

۴ - عدم عضویت در گروههای محارب و عدم ارتکاب جرائم بروضد امنیت و جعل اسناد.

۵ - عدم اشتهرار به فساد اخلاقی و مالی.

تبصره - در مواردیکه مدیرعامل از خارج انتخاب میشود داشتن شرایط بندهای ۴ و ۵ ماده ۹ الزامی نیست.

ماده ۴۲ - هیات مدیره مکلف است بلا فاصله بعد از انتخاب جهت مدیریت عملیات تعاونی واجراهی تعمیمات مجمع عمومی و هیات مدیره فرد واجد شرایطی را زین اعضا تعاونی وبا از خارج تعاونی برای مدت دوسال بعنوان مدیرعامل آن تعاونی انتخاب کند که زیر نظر هیات مدیره انجام وظیفه نماید. وظایف و اختیارات و حقوق و مزایای مدیرعامل طبق آئین نامهای خواهد بود که بنابر پیشنهاد هیات مدیره بتصویب مجمع عمومی خواهد رسید.

بخش سوم - بازرسی

ماده ۴۳ - مجمع عمومی عادی بازرس یا بازرسانی را برای مدت یک سال مالی انتخاب میکند و انتخاب مجدد آن بلامانع است.

تبصره ۱ - در صورت فوت یا منعویت قانونی و با استعفای بازرس یا بازرسان اصلی، هیات مدیره مکلف است ظرف ده روز بازرس یا بازرسان علی البطل را بترتیب اولویت آراء برای بقیه مدت دعوت نماید.

تبصره ۲ - حق الزحمه و پاداش بازرس یا بازرسان با تصویب مجمع عمومی تعیین می گردد.

ماده ۴۴ - وظایف بازرس یا بازرسان تعاونی بشرح زیر است.

۱ - نظارت مستمر بر انطباق نحوه اداره امور تعاونی و عملیات و معاملات انجام شده با اساسنامه و قوانین و مقررات و دستورالعملهای مربوطه.

۲ - رسیدگی به حسابها ، دفاتر ، اسناد ، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و حسابهای عملکرد و سودوزیان ، بودجه پیشنهادی و گزارشات هیات مدیره به مجمع عمومی.

۳ - رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربیط.

۴ - تذکر کتبی تخلفات موجود در نحوه اداره امور تعاونی به هیات مدیره و مدیرعامل و تقاضای رفع نقص.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۱۲ -

شماره

تاریخ

پیوست

مبحث

تبصره - بازرس یا بازرسان حق دخالت مستقیم در اداره امور تعاونی را نداشتمولی میتوانند بدون حق رای در جلسات هیات مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری تعاونی اظهار دارند.

ماده ۴۵ - در صورتیکه بازرس یا بازرسان تشخیص دهنده هیات مدیره و یا مدیر عامل در انجام وظایف محوله مرتكب تخلفاتی گردیده است و به تذکرات آنان ترتیب اثربخشیده ند
باید موضوع را به مجمع عمومی برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم لازم گزارش دهند.

ماده ۴۶ - بانکها و سایر دستگاههای دولتی و عمومی که تمام یا قسمی از سرمایه تعاونی را تأمین نموده اند مدام که مطالبات خود را وصول نکرده باشد، در هر زمان که لازم بدانند میتوانند به حسابهای تعاونی رسیدگی نموده و اطلاعات لازم راخذ نمایند.

فصل هفتم - اتحادیه تعاونی

ماده ۴۷ - اتحادیه های تعاونی با عضویت شرکتها و موسسات تعاونی که موضوع فعالیت آنها واحد است برای تامین تمام و یا قسمی از مقاصد زیر تشکیل می گردد.

۱ - ارائه خدمات آموزشی و فرهنگی و تبلیغاتی مربوط به امور تعاون به شرکتها و موسسات تعاونی عضو وبالا بردن سطح علمی و فنی و تخصصی و اطلاعات موردنیاز اعضاء آنها و گسترش تعلیمات تعاونی.

۲ - ارائه خدمات تحقیقاتی و مطالعاتی پیرامون موضوعات مورد نیاز شرکتها و موسسات تعاونی عضو و کمک به جمع آوری آمار و اطلاعات و گزارشات اقتصادی و اجتماعی به آنان و شورای هماهنگی تعاون.

۳ - کمک به سازماندهی و حسن اداره امور و هماهنگی و حفاظت و توسعه تعاونیهای موضوع فعالیت خود.

۴ - کمک به برقراری ارتباط و همکاری متقابل بین تعاونیها و بین آنها و مردم و دولت و سایر ارتباطات داخلی و خارجی.

۵ - ارائه خدمات اداری، مالی، حسابداری، حسابرسی، بازرگانی، تجاری، اعتباری، تشکیل صندوقهای قرضالحسنه و سایر فعالیتهای اقتصادی مورد نیاز شرکتها و موسسات تعاونی عضو.

۶ - تأمین نیازهای مشترک و بازاریابی و خرید و فروش و صادرات و واردات شرکتها و موسسات تعاونی عضو.

۷ - ارائه خدمات فنی، تخصصی، حقوقی، قبول و کالت اعضاء در کلیه امور مورد

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

بیان

نیاز آنان ، خدمات مشاوره‌ای و راهنمائی و سایر تسهیلات مورد نیاز به شرکتها و موسسات تعاونی .

۸- نظارت بر اتزام تعاونیهای موضوع فعالیت خود به رعایت قوانین و مقررات مربوط و معرفی متخلفین به مراجع قانونی ذیربیط .

۹- حل اختلاف و داوری وصلح اعضاء تعاونیها (در خارج از امور مربوط به قوه قضائیه) در صورت تقاضا و مراجعته .

تبصره ۱ - عضویت در اتحادیه تعاونی اختیاریست و تعاونیهایی که عضو اتحادیه نباشند از حقوق قانونی محروم نخواهند بود .

تبصره ۲ - برای هر موضوع فعالیت تعاونی در شهرستان فقط یک اتحادیه تشکیل می‌گردد .

ماده ۴۸ - سرمایه‌اتحادیه‌های تعاونی از محل پرداخت سهم تعاونی‌های عضو (به تناسب تعداد اعضاء تعاونی و میزان استفاده از خدمات اتحادیه) تأمین می‌شود و افزایش سرمایه اتحادیه از طریق افزایش سهم آنان و پرداخت حق عضویت و سایر دریافت‌ها تأمین می‌گردد و هرگونه تصمیم درباره سرمایه یا افزایش یا کاهش آن با تصویب دو سوم اعضا مجمع عمومی اتحادیه خواهد بود .

ماده ۴۹ - هر اتحادیه تعاونی دارای ارکان زیر است .

۱- مجمع عمومی

۲- هیأت مدیره

۳- هیأت بازرگانی

ماده ۵۰ - مجمع عمومی اتحادیه‌های تعاونی از نمایندگان شرکتها و موسسات تعاونی عضو تشکیل می‌شود . و هر تعاونی دارای یک رای می‌باشد . سایر مقررات مربوط به مجمع عمومی به همان ترتیبی است که در بخش اول فصل پنجم آمده است .

ماده ۵۱ - اعضاء هیأت مدیره اتحادیه‌های تعاونی به پیشنهاد تعاونی‌های عضو و تصویب مجمع عمومی انتخاب می‌شوند و به هر حال از هر تعاونی بیش از یک نفر عضو در هیأت مدیره نخواهد بود .

ماده ۵۲ - اعضاء هیأت مدیره برای یک سال انتخاب می‌شوند و انتخاب مجدد آنان تاسیس دوره بلامانع است . سایر وظایف و اختیارات و مقررات مربوط به هیأت مدیره مذکور در فصل پنجم در مورد هیأت مدیره اتحادیه‌ها نیز مجری خواهد بود .

ماده ۵۳ - مدیر عامل با تصویب اکثریت دو سوم اعضا هیأت مدیره برای مدت یک سال انتخاب می‌گردد و انتخاب مجدد وی بلامانع است . مدیر عامل کلیما اختیارات اجرائی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۱۴ -

شماره

تاریخ

- پیوست

بخش

اتحادیه را طبق اساسنامه دراجرای قوانین و مقررات مربوط و مصوبات مجمع عمومی و هیات مدیره و اداره امور تعاونی و سایر وظایف اختیاراتی که بعهده مارکان تعاونی نباشد، داراست.

ماده ۵۴- هیات بازرسی مامور حسابرسی و بازرسی اتحادیه تعاونی است. اعضای این هیات بوسیله تعاونیهای عضو تعیین میگردند. گزارشات هیات بازرسی باید تصویب اکثریت مطلق اعضای هیات برسد. وظایف و اختیارات و سایر مقررات مربوط به بخش سوم فصل پنجم درمورد هیات بازرسی نیز مجری است.

تبصره- هیات بازرسی اتحادیهها میتوانند بنایه تقاضای مجمع عمومی تعاونیهای عضو و تصویب مجمع عمومی اتحادیه وظایف بازرسی تعاونیهای عضورانیز انجام دهد.

فصل هشتم - تشکیل و ثبت تعاونیها

ماده ۵۵- شرکتها و موسسات و اتحادیههای تعاونی بارعایت این قانون پس از تهیه طرح و تصویب آن به کیفیتی که در آئین نامه اجرائی مشخص خواهد شد باید مدارک زیر را برای تشکیل و ثبت تعاونی ارائه دهند.

- ۱- تشکیل مجمع موسس.
  - ۲- اساسنامه مصوب مجمع عمومی.
  - ۳- صورتجلسه مجمع عمومی موسس و اسمی اعضاء و هیات مدیره منتخب و بازرسان.
  - ۴- درخواست کتبی ثبت تعاونی.
  - ۵- طرح پیشنهادی وارائه مجوز مراجع ذیصلاح.
  - ۶- رسید پرداخت مقدار لازم التایید سرمایه تعاونی.
  - ۷- مدارک دعوت موضوع بند ۲ ماده ۳۵.
- تبصره- اولین هیات مدیره پس از اعلام قبولی مکلفند با انجام تشریفات مقرر نسبت به ثبت تعاونی اقدام نمایند.
- ماده ۶۵- اداره ثبت شرکتها موظف است پس از دریافت استاده مدارک لازم اقدام به ثبت تعاونیها نماید.

فصل نهم - ادغام - انحلال و تصفیه

بخش اول - ادغام

ماده ۵۷- شرکتها و موسسات تعاونی میتوانند در صورت تصویب مجامع عمومی

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره .....
تاریخ .....
بیوست .....

- ۱۵ -

میثاق

فوق العاده و موافقت شورای هماهنگی تعاون طبق مقررات آئین نامه اجرائی این قانون با یکدیگر ادغام شوند.

تبصره - صورتجلسات مجامع عمومی تعاونیهای ادغام شده منضم به مدارک مربوط باید حداقل ظرف مدت دو هفته برای ثبت به اداره ثبت شرکتها تسلیم شده و خلاصه تصمیمات به اطلاع کلیه اعضاء و بستانکاران برسد.

بخش دوم - انحلال و تصفیه

ماده ۵۸ - شرکتها، موسسات و اتحادیه‌های تعاونی در موارد زیر منحل می‌شوند.

۱ - تصمیم مجمع عمومی فوق العاده.

۲ - کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب مقرر در صورتیکه حداقل ظرف مدت ۳ ماه تعداد اعضاء به نصاب مقرر نرسیده باشد.

۳ - انقضای مدت تعیین شده در اساسنامه مربوط در صورتیکه در اساسنامه مدت تعیین شده باشد و مجمع عمومی مدت را تمدید نکرده باشد.

۴ - توقف فعالیت بیش از یک سال بدون عذر موجه.

۵ - عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از ۳ بار اخطار کنی در سال بوسیله شورای هماهنگی بر طبق آئین نامه مربوط.

۶ - ورشکستگی طبق قوانین مربوط.

تبصره ۱ - پس از اعلام انحلال و ثبت بلا فاصله آن در اداره ثبت محل تصفیه طبق قانون تجارت صورت می‌گیرد.

تبصره ۲ - در بندهای دوم و چهارم و پنجم شورای هماهنگی بلا فاصله بر طبق آئین نامه مربوط انحلال تعاونی را به اداره ثبت محل و مراجع ذید خل اعلام نماید.

تبصره ۳ - اعلام نظر شورای هماهنگی در مورد بندهای ۴ و ۵ در دادگاه صالح قابل شکایت و رسیدگی می‌باشد.

تبصره ۴ - کلیه اشتیازات و اموالی که از منابع عمومی دولتی و بانکها در اختیار تعاونی اقرار گرفته با انحلال آن باید مسترد شود. مسؤولیت اعضاء هر تعاونی در این مورد تضامنی است.

ماده ۵۹ - در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده یا شورای هماهنگی رای به انحلال تعاونی بدهد، ظرف یکماه سه‌نفر جهت تصفیه امور تعاونی انتخاب و به اداره ثبت محل معرفی خواهد شد تا بر طبق قانون و آئین نامه مربوط نسبت به تصفیه امور تعاونی اقدام نمایند.

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره

تاریخ

پیوست

- ۱۶ -

بخش

ماده ۶۶- در صورتیکه شرکتها یا موسسات تعاونی منحل گردند، باید به تعهداتیکه در برابر اخذ سرمایه و اموال و امتیازات از منابع عمومی و دولتی و بانکها و شهرداری سپرده‌اند عمل نمایند.

فصل دهم - اطاق تعاون

ماده ۶۷- اتحادیه‌ها و شرکتها و موسسات تعاونی می‌توانند در صورت ضرورت با نظارت شورای هماهنگی، اتاق تعاون مرکزی را در تهران و شعب آن را در استانها و شهرستانها جهت تامین مقاصد زیر تشکیل دهند.

- ۱- انجام وظایف اختیارات اطاق بازرگانی و صنایع و معادن در ارتباط با بخش تعاون.
- ۲- انجام اموری که از طرف شورای هماهنگی بدان محول می‌گردد طبق آئین نامه.
- ۳- حل اختلاف و داوری و صلح (در خارج از امور مربوط به قوه قضائیه) مابین اعضاء و اتحادیه‌ها و مابین تعاونیها و اتحادیه‌ها در صورت درخواست.

تبصره- هر اتاق تعاونی دارای شخصیت حقوقی و مستقل می‌باشد و از لحاظ مالی و اداری و هزینه‌ها به دولت وابسته نمی‌باشد.

ماده ۶۸- ارکان هر اطاق تعاون عبارتست از.

۱- مجمع نمایندگان

۲- هیأت مدیره

۳- هیأت بازرگانی

ماده ۶۹- مجمع نمایندگان عبارتست از نمایندگان اتحادیه‌ها به معرفی مجمع عمومی اتحادیه‌ها و در صورتیکه تعاونیها فاقد اتحادیه باشند، نماینده‌ای به معرفی آن تعاونیها که برای مدت سه سال انتخاب می‌گردد و وظایف آن عبارتست از.

الف- بررسی پیشنهادات مربوط به اساسنامه و آئین نامه‌های داخلی و تایید آن جهت تصویب نهایی و ریاست شورای هماهنگی تعاون.

ب- تعیین هیأت مدیره.

ج- تصویب برنامه‌بودجه سالانه به پیشنهاد هیأت مدیره.

د- تعیین دونفر بازرگانی جهت عضویت در هیأت بازرگانی.

ه- رسیدگی و اتخاذ تصمیم در مورد ترازنامه و سایر گزارش‌های هیأت مدیره پس از اظهار نظر هیأت بازرگانی.

ماده ۷۰- هیأت مدیره اطاقهای تعاون مشکل از ۵ نفر از میان اعضاء تعاونیها

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

- ۱۷ -

مختصر

می باشد که حتی الامکان مدیران امور تعاونی های کشاورزی و روستائی و عشاپری ، صنعتی و معدنی ، عمران شهری و عمران روستائی ، توزیع ، خدمات خواهند بود و برای مدت سه سال از طرف مجمع نمایندگان انتخاب می شوند.

ماده ۶۵ - وظایف هیات مدیره عبارتست از .

- ۱ - فعالیت لازم جهت تأمین مقاصد اطاق تعاون برطبق اساسنامه و آئین نامه های مربوط ..
- ۲ - اداره کلیه امور مربوط به اطاق تعاون و انجام کلیه مکاتبات و ارتباطات و عملیات مالی مورد نیاز اطاق طبق آئین نامه های داخلی آن .
- ۳ - اجرای تصمیمات مجمع نمایندگان .

۴ - ارائه گزارشها و پیشنهادهای لازم به مجمع نمایندگان .

ماده ۶۶ - هیات مدیره اطاق تعاون هراستان موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای شهرستانهای مربوط به خود است و آنها نیز موظف به همکاری هستند . همچنین هیات مدیره اطاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف به ایجاد ارتباط و هماهنگی و همکاری بین اطاقهای استانهای باشد و آنها نیز موظف به همکاری هستند .

ماده ۶۷ - هیات بازرسی متشكل از سه عضو میباشد که دونفر آنها بوسیله مجمع نمایندگان و یک نفر دیگر بوسیله شورای هماهنگی تعیین میگردند و وظایف آنها عبارتست از .

الف - نظارت و بازرسی مستمر از نظر رعایت اساسنامه و آئین نامه های اطاق تعاون و قوانین و مقررات مربوط .

ب - رسیدگی به مسایلها ، دفاتر ، اسناد ، صورتهای مالی از قبیل ترازنامه و عملکرد مالی و گزارش به مجمع نمایندگان و شورای هماهنگی تعیین .

ج - بررسی شکایات و تخلفات مربوط به اطاق تعاون و گزارش به مراجع ذیربیط .

د - ارائه گزارش های سالانه و نوبتی به مجمع نمایندگان و شورای هماهنگی تعیین از نظر وضعیت فعالیت های اطاق تعاون و رعایت قوانین و مقررات و اظهار نظر در مورد گزارش های هیات مدیره .

تبصره - هیات مدیره مکلف است اسناد و مدارک مورد درخواست هیات بازرسی را در اختیار آنان قرار دهد .

ماده ۶۸ - منابع مالی اطاقهای تعاون عبارتست از .

- ۱ - دریافت حق عضویت در اطاق تعاون از اعضاء .
- ۲ - دریافت کمکهای دولتی و مردمی و شوراهای و هدایا .
- ۳ - دریافت حق مشاوره و کارشناسی و داوری و سایر خدماتی که در اختیار تعاونی ها و اتحادیه ها قرار می دهد .

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۷۳۹

تاریخ ۲۰ اردیبهشت ۱۳۹۰

پیوست

- ۱۸ -

مبحث

فصل یازدهم - شورای هماهنگی تعاون

ماده ۶۹ - بمنظور اعمال نظارت دولت دراجرای قوانین و مقررات مربوط به بخش تعاونی و هماهنگی در ایفاء وظایف و اختیارات دولت نسبت به این بخش شورای هماهنگی تعاون کشور به ریاست نخست وزیر و با عضویت وزرای کشاورزی، جهاد سازندگی، صنایع، صنایع سنگین، معادن و فلزات، بازرگانی، مسکن و شهرسازی، امور اقتصادی و دارائی، کار و امور اجتماعی، برنامه و بودجه و دو نفر از شورای عالی استانها به معرفی آن شورا تشکیل میگردد. دبیر خانه این شورا دفتر هماهنگی تعاون و تحت سرپرستی معاونت تعاون نخست وزیر میباشد.

تبصره ۱ - هرکدام از وزارت خانه های عضو شورا در رابطه با نظارت بر اجرای قوانین و مقررات و گسترش و حمایت و همکاری با تعاونیهای مربوط به موضوع فعالیت خود مسؤول بوده و دفتر هماهنگی تعاون موظف است نظارت و حمایت و گسترش تعاونیها و همکاری دستگاههای اجرایی با بخش تعاونی را هماهنگ نموده و اجرای مصوبات شورای عالی تعاون را پیگیری نماید.

تبصره ۲ - سازمان مرکزی تعاون و سازمان تعاون روستائی و مراکز گسترش خدمات تولیدی و عمرانی منحل شده اعتبارات و پرسنل و امکانات و اموال و دارائیهای آنها جهت اجرای این قانون در اختیار شورای هماهنگی تعاون قرار میگیرد.

ماده ۷۰ - وظایف و اختیارات شورای هماهنگی تعاون عبارتست از :

۱ - اجرای قانون و مقررات مربوط به بخش تعاونی و نظارت بر حسن اجرای آن.
۲ - پیشنهاد لواح قانونی و آئین نامه های این قانون و اساسنامه ها و آئین نامه های شرکتهای تعاونی مطابق این قانون برای هیات دولت.

۳ - جذب و هماهنگی و توزیع حمایت های دولتی و عمومی برای بخش تعاونی با همکاری وزارت خانه ها و دستگاهها و نهادهای ذیربسط.

۴ - تشویق و کمک و همکاری در تاسیس و گسترش تعاونیها با جلب همکاری و مشارکت عموم مردم و شوراهای اسلامی کشوری.

۵ - ایجاد ارتباط و زمینه های همکاری و هماهنگی و تعاون بین تعاونیها و همچنین بین اتحادیه ها یا بین بخش تعاونی و سایر بخش های اقتصادی.

۶ - کمک به فعالیت های تبلیغاتی و آموزشی و فرهنگی و فنی و علمی و تحقیقاتی و صنعتی لازم برای بخش تعاونی با همکاری اتحادیه های تعاونی.

۷ - کمک به موسسات و شرکت ها و اتحادیه های تعاونی در ارائه خدمات حقوقی،

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۱۴۰۶۹

تاریخ ۲۷ شهریور

پیوست

- ۱۹ -

بخش

- مالی ، حسابداری و حسابرسی و دیگر خدمات موردنیاز .
  - ۸ - شرکت در مجامع بین‌المللی تعاون بعنوان نماینده دولت جمهوری اسلامی .
  - ۹ - انجام معاملات لازم وارائه خدمات موردنیاز دولت در رابطه با بخش تعاونی .
  - ۱۰ - نظارت بر انتخابات اتحادیه‌های تعاونی .
  - ۱۱ - اجرای برنامه‌های ترویج و آموزش تعاون برای تفهیم و تعمیم روشها و برنامه‌های مختلف تعاونی و انتشار کتب و نشریات مورد لزوم تعاونی .
  - ۱۲ - راهنمایی مسؤولان تعاونیها در امور حقوقی ، مالی و اداری و هدایت آنها در جهت استفاده از روشها و سیستم‌های بهتر .
  - ۱۳ - انجام تحقیقات آماری و اطلاعاتی و مطالعه درباره فعالیت تعاونیها در زمینه شناخت نارسانی‌ها و نیازهای آنها و همچنین توانایی‌ها و امکانات آنها بمنظور استفاده در برنامه‌ریزی‌های مربوط .
  - ۱۴ - ایجاد هماهنگی در اعمال کمکهای فنی و اداری و مالی و غیره توسط دستگاه‌های ذیربیط در موارد لازم بمنظور اداره صحیح تعاونیها .
  - ۱۵ - ایجاد تسهیلات لازم جهت توسعه فعالیت تعاونیها در امور تولیدی .
  - ۱۶ - فراهم آوردن موجبات صدور تولیدات تعاونیها .
  - ۱۷ - تهییه و تنظیم طرح‌های اساسی بمنظور فراهم آوردن موجبات تحقق اهداف مندرج در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی .
  - ۱۸ - حسابرسی از تعاونیها در صورت تقاضا و شکایتهای اعضاء و در حدود امکانات .
  - ۱۹ - جلوگیری از فعالیت اشخاص حقیقی یا حقوقی که بهر نحو از نام یا عنوان تعاونی سوءاستفاده می‌کنند .
  - ۲۰ - فراهم آوردن تسهیلات لازم در جهت دستیابی تعاونیها به مواد اولیه و سایل و کالاهای موردنیاز .
  - ۲۱ - تدوین سیاست ، تعیین خط مشی و برنامه‌ریزی برای توسعه و رشد بخش تعاون .
  - ۲۲ - فراهم آوردن تسهیلات لازم برای تهییه طرح ، ایجاد ، توسعه ، بازسازی ، نوسازی واحدهای تعاونی و نظارت بر امور آنها .
  - ۲۳ - تامین شرایط و فراهم آوردن امکانات برای سرمایه‌گذاری بخش تعاونی جهت ایجاد تعاونیها با اولویت تعاونیها تولید .
  - ۲۴ - تنظیم برنامه و تعیین نحوه کمکهای اعتباری از طریق بانکها و موسسات اعتباری و کمکهای دولتی به تعاونیها .
- تبصره - شورای پول و اعتبار موظف است همه ساله بر اساس درخواست شورای

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره پیغام ۴۴۷

تاریخ ۲۰ مرداد ۱۳۹۰

پیوست

- ۲۰ -

بخش

- هماهنگی تعاون نسبت به اعطای وام و کمکهای لازم به تعاوینها اقدام نماید .
- ۲۵ - مشارکت ، ایجاد ، توسعه و بهره‌برداری در موسسات سرمایه‌گذاری تعاونی و نیز انتقال یا واگذاری و فروش سهام دولت در واحدهای تولیدی و خدماتی به بخش تعاونی با رعایت صرفه و صلاح دولت .
- ۲۶ - عضویت در شورای اقتصاد ، شورای عالی صنایع ، شورای بول و اعتبار ، مجمع عمومی بانکها ، شورای عالی معادن و کمیسیونهای مربوط به صادرات و واردات کشور و سایر مجامع اقتصادی .
- ۲۷ - مشارکت در تهیه و تدوین مقررات صادرات و واردات کشور .
- ۲۸ - همکاری با موسسات علمی ، فنی و اقتصادی بین المللی و قبول عضویت و شرکت در سازمانها ، شوراهای و مجامع بین المللی مربوط به امور تعاونی .
- ۲۹ - صدور مجوز موضوع بند ۵ ماده ۵۵ .
- تبصره - شورای هماهنگی تعاون مکلف است حداقل تظرف یک‌ماه پاسخ لازم را بدهد .
- ۳۰ - سلب مزایا از تعاوینهایی که برخلاف قانون و مقررات بخش تعاونی عمل نموده و یا برخلاف اساسنامه مصوب اقداماتی کرده باشند واعلام آن به مراجع ذیربیط .
- تبصره - آئین نامه سازمان و تشکیلات شورای هماهنگی تعاون و تقسیم کار و سایر امور اداری آن به پیشنهاد شورای هماهنگی و تصویب نخست وزیر تعیین می‌گردد .

فصل دوازدهم - سایر مقررات

ماده ۷۱ - کلیه شرکتها و موسسات و اتحادیه‌های تعاوینی که بخواهند عضو بخش تعاونی باشند پس از تصویب این قانون و آئین نامه‌ها موظفند در فرصتی که در آئین نامه‌ای مربوط تعیین می‌گردد اساسنامه و فعالیتهای خود را با این قانون و مقررات مربوط تطبیق دهند و پس از تایید مرجع ذیربیط تغییر اساسنامه خود را بعنوان عضو بخش تعاونی به ثبت برسانند در غیراینصورت از مزايا و مقررات مربوط به بخش تعاونی بخوردار نمی‌باشند .

تبصره - تعاوینیها یکه وضعیت خود را در مهلت مقرر با این قانون تطبیق ننمایند مشمول قانون تجارت بوده و ملزم خواهند بود که کلمه تعاوینی را از نام خود حذف ننمایند .

ماده ۷۲ - تسهیلات و اعتبار موردنیاز جهت اجرای این قانون در سال جاری از محل تبصره ۳ و منابع اعتبارات و بودجه سازمان مرکزی تعاون کشور ، سازمان تعاون روستائی ، مرکز

جمهوری اسلامی ایران

مجلس شورای اسلامی

شماره ۴۶۵۰۷

تاریخ ۲۹ آذر ۱۳۶۷

- ۲۱ -

بعض

جواب
اداره کل پژوهشگاه شورای اسلامی
۸۱۵۱
شماره
۱۳۶۶/۱۲/۱۲
تاریخ

گسترش خدمات تولیدی و عمرانی و سایر دستگاههای تامین میگردد که در قانون بودجه سال ۱۳۶۶ جهت امور تعاونی اعتبار دریافت نموده اند و در سالهای بعد کلیه اعتبارات و تسهیلات مربوط به امور تعاونی در ردیف و تبصره مستقل در لایحه بودجه کل کشور منظور خواهد شد و مصرف آن تابع آئین نامه ای است که بتصویب هیأت دولت می‌رسد.

ماده ۷۳—کلیه قوانین و مقررات مغایر این قانون ملغی است.

طرح قانونی فوق مشتمل بر هفتاد و سه ماده و پنجاه و پنجم تبصره در جلسه روز یکشنبه سیزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و شصت و شش به تصویب مجلس شورای اسلامی رسیده است.

رئيس مجلس شورای اسلامی

اکبر هاشمی